

חידון שעשועון מחלקי המים לפורים

השאלות והתשובות

רציני:

1. כל האומר דבר בשם אומרו מביא גאולה לעולם, מניין? – ותאמר אסתר בשם מרדכי
2. כמה פעמים בקשה אסתר "אם על המלך טוב"? ומה בקשה – חמישה, מצאו אותם במגילה
3. כמה פעמים נזכר מרדכי במגילה (בערך) וכמה המן? מי יותר? – מרדכי 58, המן 54
4. אבן יקרה שגרים בה ואם תגיד אותה פעמיים תהיה קוץ? – דר
5. מה היה הקשר המשפחתי בין אסתר ומרדכי? – בני דודים
6. מי היה סבא רבה של מרדכי? – קיש
7. אבן יקרה שנזכרת במגילה והייתה גם בחושן – תרשיש
8. מה אירע בכ"ג בסיון? – איגרת המלך השנית שנתנה ליהודים הזכות "להיקהל ולעמוד על נפשם".
9. על מי יצא ביזיון וקצף, ומי אמר שזה יקרה? – על שרי המלך וכל הגברים במלכות פרס, ושתי אמרה את זה.
10. מי האיש שדוד חס על חייו ונזכר במגילה (ובזכותו נולד מרדכי)? – שמעי, גמרא מגילה יא ע"א.
11. מתי חל צום אסתר הראשון וכמה ימים? – בחול המועד פסת, שלושה ימים.
12. האם מרדכי הוא הראשון בתנ"ך שנקרא "איש יהודי"? – כן, בפרט אם נניח שמגילת אסתר קדמה לספר זכריה (ראו שם ח כג). אבל "יהודי" כשם פרטי של אדם מסוים וכשם כללי לעם היהודי מצוי כבר בירמיהו לד ט, ולו יד.
13. כמה פעמים כתוב "כיד המלך" במגילה? – פעמיים: פרק א במשנה ושתי ופרק ב במשנה אסתר.
14. עוד מקום בתנ"ך שכתוב בו "כיד המלך"? – מלכים א פרק י, מה שלמה נתן למלכת שבא.
15. ומי הוא שנתן משאת כיד המשנה למלך? – בראשית פרק מג, יוסף לאחיו.
16. מה השם של אבא של אסתר? איך הוא קשור למרדכי? – אביחיל, הם היו אחים.
17. אילו שמות חודשים נזכרים בשם במגילה – ניסן, אדר, סיון, טבת.
18. האם זו הפעם הראשונה ששמות אלה מופיעים בתנ"ך? – כן, אבל ניסן נזכר גם בנחמיה ב א.
19. המלך אחשורוש דווקא נהג ההפך מאנשי מגדל בבל, תסביר ותוכיח מהמגילה – ריבוי הלשונות והמדינות: "אל מדינה ומדינה ככתבה ואל עם ועם כלשונו".
20. מאיזה שבט היה מרדכי? – בנימין, אז למה הוא נקרא "איש יהודי"? – התשובה בשאלה 10 לעיל.
21. איפה יש עוד "משלוח מנות" בתנ"ך, באיזה יום? – בראש השנה, נחמיה פרק ח.
22. לשאול המלך יש קשר כפול (ועקיף) למגילה, מהו? רמז: קשור לשני אישים מרכזיים במגילה – קרוב משפחה של מרדכי, לא השמיד את אגג ממנו נולד המן.
23. אסתר הייתה יותר יפה מושתי, תוכיח – אצל ושתי כתוב "טובת מראה" ואילו אצל אסתר כתוב "יפת תואר וטובת מראה".
24. מרדכי מצווה על אסתר לא להגיד מאיזה עם היא, אבל הוא לא מסתיר את עמו, תוכיח ותסביר – הפסוק: "כי הגיד להם אשר הוא יהודי". ההסבר – אין לנו, תציעו אתם הסבר.
25. מתי תלו את המן? – לפי חשבון של י"ג יום הפור, שלושה ימי צום, שתי משתאות, בט"ז בניסן הוא יום הקרבת העומר (מגילה טז ע"א, ויקרא רבה כח ו), היום בו פסק המן בכניסה לארץ בימי יהושע.
26. מאיפה יודעים שלכל מנהיג של העם היהודי תמיד יהיו מתנגדים? – ורצוי לרוב אחיו, ראו פסיקתא זוטרתא (לקח טוב) על הפסוק: "מלמד שאין אדם יכול להוציא ידי חובתו לכל העם".
27. אתם מכירים עוד מקום בתנ"ך בו מוזכר "שרביט זהב"? – לא, זה ביטוי ייחודי למגילת אסתר
28. מה משותף לפורים וליום כפור? – הפור. איך נקרא פור בלשונונו היום ובחז"ל? – גורל, פיס
29. מצא קשר בין תפילת מוסף בראש השנה וספר במגילה – זכרונות, אולי גם מלכויות.

רציני קצת פחות:

30. את מי אכלו ארבעים שנה? - המן
31. למי במגילה היו הרבה פעמים כאבי ראש? - אה-חש-בראש
32. מי תפס הכי פחות מקום על העץ? - ויזתא
33. מה היה התפקיד של מרדכי בנבחרת הכדורגל של שושן? - שוער: ומרדכי יושב בשער המלך
34. מה הקשר בין שרה אמנו למגילת אסתר - המספר 127
35. בנה של מרים אחות משה נכנס למגילה - חור
36. אוכלים אותו בפסח והוא גם במגילה - כרפס
37. מנין יודעים שלא היו שירותים ציבוריים בשושן הבירה? - ויתאפק המן
38. מי מבני המן נעשה חכם גדול בישראל - רש"י, פרשנדא
39. מאיפה לקח המן עץ באורך של חמישים אמה? - מתיבת נח (במדרש ספרי דאגדתא על אסתר).
40. היכן נרמזת מצוות ציצית במגילה? - תכלת
41. איזה משרת של אחשורוש היה תמיד מוכן? - ממוכן.
42. ומי עשה מהומות? - מהומן
43. להמן היה בן עני וחסר כל, מי הוא? - דלפון

בלבלו אותי - מהקל אל הכבד (פחות או יותר)

44. נמה - המן
45. סר את - אסתר
46. כי מרד (מילה אחת) - מרדכי
47. שנוש - שושן
48. יתוש - ושתי
49. רוח - חור
50. שזר - זרש
51. בת עט (מילה אחת) - טבעת
52. די מנה (מילה אחת) - מדינה
53. איה גג (מילה אחת) - האגגי
54. יש תשר (מילה אחת) - תרשיש
55. לו מכת (מילה אחת) - מלכות
56. אתה דם (מילה אחת) - המדתא
57. פרת מים (מילה אחת) - פרתמים
58. תת אפר (מילה אחת) - תפארת
59. נו מהם (מילה אחת) - מהומן
60. נוב אחר (מילה אחת) - חרבונא
61. אבא גת (מילה אחת) - אבגתא
62. מגפת (מילה אחת) - פתגם
63. תג נפש (מילה אחת) - פתשגן
64. גפים שלי (מילה אחת) - פילגשים
65. גנבו ת'רשת (שתי מילים) - בגתן ותרש
66. אשד רחפנים (מילה אחת) - אחשדרפנים

חג פורים שמח

מחלקי המים